

Viltförvaltningsdelegationen

Närvarande från Länsstyrelsen	På plats/Skype
Marita Ljung, landshövding och ordförande	På plats
Olov Hallquist, viltchef	På plats
Emma Andersson, handläggare och sekreterare	På plats
Martin Bergwall, handläggare	På plats
Jan Östling, handläggare	På plats
Malin Larm, handläggare	På plats
Björn Wangerud, handläggare	På plats
Liv Ljungström Hagström, handläggare	På plats

Närvarande från delegationen	På plats/Skype
Karl Larsson, skogsnäringssintresset	På plats
Christine Persson, förtroendevald (C)	På plats
Gun Fahlander, jägareintresset	På plats
Susanne Hansson, förtroendevald (S)	På plats
Jonas Persson, naturvårdsintresset	På plats
Sven-Åke Draxten, förtroendevald (S)	På plats
Martin Trostemo, trafiksäkerhet och illegal jakt	På plats
Anna Eriksson, fäbodbruksintresset	På plats
Kjell-Ove Klemensson, Sametinget	På plats
Kjell Hammarling, naturvårdsintresset	På plats
Karin Ericson, naturvårdsintresset (ersättare)	På plats
Nils-Anders Jonsson, rennäringssintresset	På plats
Per Hedman, friluftssintresset	På plats
Externa deltagande	
Jonas Annerud, Polisen	På plats
Magnus Persson, Hammerdal/Ragunda ÄFO	Skype
Olle Adolfsson, Strömsund/Sollefteå ÄFO	Skype
Sofia Bergstedt, Västjämtland ÄFO	Skype
Nicklas Dahlberg, Östersund/Sundsvall ÄFO	Skype
Agne Wikén, Bergs ÄFO	Skype
Mikael Jonsson, Härjedalen ÄFO	Skype

2024-05-21

3785-2024

§ 1 Inledning

Ordförande välkomnade alla till dagens delegationsmöte. Mötet skedde i möteslokalen Älgen på Länsstyrelsen. Älgförvaltningsgruppernas representanter höll sina redovisningar via Skype.

§ 2 Val av justerare

Till justerare valdes Karl Larsson och Christine Persson.

§ 3 Föregående protokoll

Inga synpunkter inkom på föregående protokoll.

§ 4 Fastställande av dagordning

Ordförande fastställde dagordningen med justeringen att punkten om årlig uppföljning av älgförvaltningen och redovisning av viltrelaterade trafikolyckor och illegal jakt byter plats.

§ 5 Information – Redovisning viltrelaterade olyckor och illegal jakt

Illegal jakt

Jonas Annerud, operativ koordinator vid Polisen informerade om hur Polisen arbetar med illegal jakt, eller som han vill kalla det, brott inom jakten. Jonas berättade om tre delar som myndigheten arbetar med.

Tillsyn kopplat till rovdjur

Jonas redogjorde för hur polisen under några år arbetat riktat med brott inom jakt vid licensjakt efter björn. Syftet med arbetet har varit att skapa bättre relationer för och mellan de som är berörda av jakten. Han delade in arbetet i två delar – repressivt arbete (det vill säga straff och dom) samt förebyggande arbete.

Vid tillsyn har polisen arbetat utefter två spår. Det ena är den öppna tillsynen som sker av uniformerad polis och målade bilar. Vid öppen tillsyn kan exempelvis kontroll av jaktkort och licenser förekomma eller att polisen deltar vid Länsstyrelsens besiktningar. Den öppna tillsynen är just öppen och synlig utan hemligheter.

Det andra spåret som polisen också arbetat utifrån är det dolda spåret. Tillsynen sker då med civilklädda poliser i civila bilar. Syftet är då att arbeta mot områden där det finns kännedom om illegal verksamhet. Detta arbete sker ofta också i nära samarbete med Länsstyrelsen.

Genom tillsynen har polisen upptäckt allt från rattfylla i samband med resa till eller från jakt till grova jaktbrott kopplade till stora rovdjur.

2024-05-21

3785-2024

Jonas vill lyfta fram att polisen inte jagar jägare, utan de jagar felaktigt beteende inom jakten. Det är brottet som polisen arbetar mot, inte själva jaktutövande i sig. Målet med tillsyn och kontroll är att få människor att vilja göra rätt.

Vidare berättade Jonas att polisen delar in jägare som betar sig felaktigt i fyra kategorier.

1. Helt vanlig jägare/jaktlag som genar i lagstiftningen, exempelvis genom användning av illegala åtlar, att åka för mycket bil eller använda för många hundar.
2. De jägare som gör samma sak som jägarna i kategori 1 men som gör det i kommersiell verksamhet, exempelvis jaktturismföretag
3. Rock'n'rolljägarna, exempelvis personer som strävar efter häftiga sekvenser för YouTubeklipp eller till filmer, eller för att själva få en rejäl upplevelse. I denna kategori förekommer också ofta många genvägar, till exempel bilanvändning.
4. Jägare som begår grövre jaktbrott, exempelvis ägnar sig åt illegal jakt året om, använder illegala fällor och liknande.

Vid tillsyn under licensjakten är polisen i huvudsak ute efter jägare inom kategori 2 och 3 eftersom de brott som de gör kan ha stor inverkan på och synlighet för andra. Jägare inom kategori 1 går ofta nå genom förebyggande arbete med exempelvis information och öppen tillsyn och jägare inom kategori 4 begår brott året om varför det inte är prioriterat att rikta in sig mot dem under själva licensjaktperioden.

Jonas redovisade översiktligt vilka resultat som tillsyn under åren gett och arbetet har bland annat lett till förundersökningar mot extremjägare, upptäckt av omfattande bilanvändning och illegala åtlar. Polisen har också samlat in kameror kopplade till jaktbrott samt upptäckt rattfyllor under jakt.

Jonas tryckte på att det är effekten som är målet, och att effekten kan vara skild från mängden faktiska domar och fängelsestraff. Polisens mål är att få en större effekt genom att ändra beteende hos den stora massan snarare än att en enskild eller ett fåtal enskilda personer döms för brott.

Polisen vill också att det ska vara lätt att göra rätt och svårt att göra fel, det kallas för *self policing*. Det kan uppnås genom tydlighet i lagstiftning och villkor i beslut.

Jonas berättade också att när de är med vid besiktningar så märks det stor skillnad på personer som lyckats med en jakt och som vet med sig

2024-05-21

3785-2024

att de gjort rätt, där finns en genuin glädje som Jonas menar skiljer sig från hur de som inte skött sig agerar.

En av naturvårdsintressets delegater kommenterade att när fokus är på effekt och inte domar så ser hon en risk att det kan slå tillbaka mot arbetet eftersom det inte syns att det går bli fälld för jaktbrott.

Jonas kommenterade det med en liknelse kopplad till terrorism och SÄPO – så länge inga terrorattentat syns eller hörs i media har SÄPO gjort ett bra arbete med att förebygga och uppnå effekt i sitt arbete. Det viktiga är alltså att brott inte sker, även om det också är viktigt att personer fälls för brott som har begåtts.

Jakt- och glesbygdsprojektet

Jonas gick sedan vidare till att berätta om jakt- och glesbygdsprojektet. Han berättade att även om brottstyperna är skilda åt så finns likheter mellan jaktbrott och gängkriminalitet och det går dra lärdomar från det ena till det andra, exempelvis vad gäller relationsskapande åtgärder och stoppa företeelser innan de sker. Jonas lyfte att det är av vikt att se vem/vilka som är tongivande inom jakten och vilka som upplevs äga och styra berättelsen och dialogen.

I glesbygd kan arbete mot brott inom jakten innebära att arbete görs inom andra områden och att jaktbrott kan hindras om en person begår och fälls för andra brott, exempelvis rattfylla eller våld i nära relation.

Polisens lilla roll i regeringsuppdrag om jakt- och viltvårdsmyndighet

Jonas avslutade med att berätta om polisens roll i utredningen om en ny jakt- och viltmyndighet. Polisen fungerar främst som remissinstans i det arbetet och förmedlar där sin erfarenhet och framgångsfaktorer kopplat till arbetet med brott inom jakten, bland annat hur viktigt det är med tydlighet om myndigheternas uppdrag men också vikten av samverkan mellan myndigheter.

Delegat för rennärringsintresset efterfrågade vem som har ansvar för kontroll av terrängkörningslagen?

Jonas och Länsstyrelsens personal redogjorde för att såväl polisen som länsstyrelserna har roll i det arbetet. Länsstyrelsen har tillsynsuppdrag enligt miljöbalken och Polisen har brottsutredande ansvar. Samverkan är viktigt även i dessa frågor.

Jägarintressets delegat kommenterade att det finns kategori 3 jägare som blir populära, framför allt bland yngre. Jägarintresset tar avstånd ifrån dessa personer men sådana kan ändå ses som föredragshållare i stora sammanhang och vara tongivande.

2024-05-21

3785-2024

Jonas lämnade sammanträdet efter sitt föredrag om brott inom jakten.

Viltrelaterade trafikolyckor

Martin Trostemo redogjorde för statistik och arbete med viltrelaterade viltolyckor, se mer information i presentationen.

I tillägg till presentationen berättade Martin om insatser som gjorts för att minska viltrelaterade olyckor, främst rådjursolyckor. Där har bland annat gjorts siktröjning och insatser med utfodring för att styra rådjuren bort från vägarna.

Delegat för rennäringensintresset undrade om det går se samband mellan mängden olyckor och turistsäsongen.

Martin svarade att turist- och vintersäsongen sammanfaller, men att det går se toppar under exempelvis påsklov, sportlov och jul.

Flera delegater konstaterade att den senaste vintern varit tuff för viltet och flera hade också goda erfarenheter av utfodring.

Skogsnäringensintressets delegat tillade att olycksstatistiken följer utvecklingen i älgobsen och ÄBIN, såväl över tid som geografiskt.

Martin berättade också att det sker en stor mängd örnolyckor på tågräls och lyfter att det kan bero på dålig kadaverhantering av Trafikverket.

§ 6 Information – Årlig uppföljning av älgförvaltningen

Alla älgförvaltningsområden redovisade sin årliga uppföljning av älgförvaltningen, se presentation för ytterligare information.

Representanterna deltog endast under denna punkt i sammanträdet.

§ 7 Information – Uppföljning av licensjakt lodjur 2024

Jan Östling redovisade uppföljning av licensjakten av lodjur 2024, se ytterligare information i presentationen.

§ 8 Information – Skyddsjakt efter björn under våren + licensjakt efter björn 2024

Martin Bergwall informerade om skyddsjakt efter björn under våren och den kommande licensjakten efter björn, se presentationen för mer information.

Rättelse 1 till presentation: Länsstyrelsen har nu fått delegering om björnjakten. Ännu kvarstår några oklarheter runt beskattningsmodellen vilket kan leda till att beslutet dröjer något.

2024-05-21

3785-2024

Rättelse 2 till presentation: Länsstyrelsen har sedan presentationen gjordes fått besked om att myndigheten inte får några av de äskade extramedlen.

Delegat från rennäringsintresset lyfte frågan om framtida möjligheter för jakt efter björnhonor med ungar. Martin svarade att det är föreskriftsstyrt men att Länsstyrelsen lyft denna fråga i remissvar samt i andra sammanhang.

Naturvårdsintressets ena delegat undrar vilken typ av björnar som skyddsjakter sker efter, är det främst övervintrande eller invandrande björnar? Martin meddelade att det mest troligt är flest övervintrande björnar men kan också vara invandrande björnar.

Så väl skogsnärings- som jägarintresset lyfte åter de synpunkter avseende björnstammens storlek och dess effekt på älgstammen som framkommit under ÄFO-redovisningarna.

§ 9 Information – Redovisning älgvårdsfonden

Olov Hallquist drog den årliga redovisningen av älgvårdsfonden, se presentationen.

Delegat för friluftintresset ställde en fråga angående registreringsavgiften och hur den finansierar kostnader. Olov förklarade att det är en föreskriftstyrd engångskostnad kopplat till handläggningen av registreringsärenden och den är för närvarande 2300 kronor per ärende.

Delegat för trafiksäkerhet och illegal jakt undrade om inte de administrativa kostnaderna borde sjunka om älgavskjutningen minskar?

Olov förklarade att när avskjutningen sjunker så ökar kostnaden per älg.

Skogsnäringsintressets delegat spelade in att de av markägarrepresentanterna som arbetar vid SCA får ersättning för sitt arbete i älgförvaltningsgrupperna genom SCA och belastar inte älgvårdsfonden. Vidare kommenterade han att 2023 inte kan anses som ett representativt år avseende avskjutning med tanke på de snöförhållanden som rådde under hösten. Han menar också att det är rimligt att inte betala ut bidrag ur fonden när det finns lite pengar.

Förtroendevald (S) kommenterade att förvaltningen ska vara självfinansierad och undrar hur detta ska hanteras i framtiden. Hon efterfrågade också finansiering från andra håll, till exempel från markägare.

2024-05-21

3785-2024

En delegat från naturvårdsintresset påpekade att delegationen tidigare efterfrågat att Länsstyrelsen undersöker IT-kostnaden och vill minnas att det från början talades om en engångskostnad för uppbyggnad men att de då inte talades om kostnaderna för att driva det uppbyggda systemet.

Olov svarade att vi måste betala för drift av systemet men att den ursprungliga planen ska kontrolleras.

Ordförande lyfte en tanke om att delegationen kanske kan ta fram en referensgrupp/arbetsgrupp för att kolla på finansieringskostnaderna. I samband med detta lyfte Olov, vilket också framkommer i presentationen, att det i samband med jaktlagsutredningen ingår en översyn av finansiering för klövviltförvaltning. Ordförande tillade att Olov är länsstyrelsernas representant i expertgruppen för jaktlagsutredningen.

Jägareintresset sa att de är eniga med skogsnäringens intresset avseende kostnaderna. Jägareintresset är också bekymrade över att fällavgifterna tas ur den enskildes privata ficka och att kostnader runt jakt redan är höga. Hon tyckte också att det är tråkigt att inte kunna betala ut bidrag till skjutbanor och att ersättningar för älgförvaltningsgruppernas representanter inte höjts på 12 år.

Olov berättade att fonden ska förvaltas och är också enig att 2023 inte var ett representativt år men att det går se trender över tid och att han vill flagga för höjning av fällavgifterna. Ordförande spelade också in att kostanden för länsstyrelsens gemensamma IT-system skjuter i höjden i alla led.

Delegat för trafiksäkerhet och illegal jakt undrade om möjligheten att skjuta över kostnader från älgvårdsfonden till andra anslag hos Länsstyrelsen. På detta svarade både Olov och ordförande att det inte är möjligt, Olov förklarade systemet med självfinansiering av älgförvaltningen och ordförande påminde om att Länsstyrelsen har fått generellt minskade medel och att ta finansiering från annan plats påverkar övrig verksamhet på myndigheten.

§ 10 Övriga frågor

Olov informerade om personalläget på viltfunktionen. En klövviltshandläggare är tjänstledig till och med 30 september och en annan klövviltshandläggare är sjukskriven på grund av arbetsrelaterade skäl.

Vidare har en rovdjurshandläggare som varit föräldraledig en längre tid kommit tillbaka till arbetet men en annan rovdjurshandläggare kommer att sluta till midsommar, rekrytering för att ersätta denna pågår.

2024-05-21

3785-2024

Det betyder att funktionen är underbemannad och att handläggare kommer behöva gå in och avlasta varandra i frågor de normalt inte arbetar med. Olovs medskick är att fokus är att personalen ska hålla och att det kan leda till att arbetet med olika ärenden kan ta längre tid och att vissa uppgifter helt eller delvis prioriteras bort.

§ 11 Mötet avslutas

Ordförande avslutade mötet och tackade alla som deltagit på dagens möte.

Sekreterare

Emma Andersson

Justerare

Karl Larsson

Ordförande

Marita Ljung

Justerare

Christine Persson